

Хулоса

ба рисолаи номзадии Аминов Фируз Мирраҳимович дар мавзӯи: «Таъсири титан ва сирконий ба хосиятҳои хӯлаҳои рӯҳии Zn5Al ва Zn55Al» барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои техникӣ аз рӯи ихтисоси 05.02.01 – Маводшиносӣ (05.02.01.02.-саноати мошинсозӣ).

Хусусиятҳои фаъолияти илмӣ ва омӯзгории унвонҷӯ

Аминов Ф.М. соли 1994 Донишгоҳи техникии Тоҷикистон ба номи акад. М.С. Осимӣ –ро аз рӯи ихтисоси «Технологияи мошинсозӣ» хатм намудааст. Аз соли 2015 унвонҷӯи Донишгоҳи техникии Тоҷикистон ба номи академик М.С. Осимӣ аз рӯйи ихтисоси 05.16.09 – Масолеҳшиносӣ (соҳаи мошинсозӣ) ба ҳисоб меравад.

Дар давраи тайёр намудани рисола Аминов Фируз Мирраҳимович ҳудро мусбат нишон дод. Аминов Ф.М. дониши коғии назариявӣ ва таҷрибаи амалӣ дорад.

Унвонҷӯ хосиятҳои термодинамикӣ ва гармофизикии хӯлаҳои рӯҳӣ-алюминийи Zn5Al ва Zn55Al, ки бо титану сирконий омехта шудаанд, тадқиқ намудааст. Натиҷаҳои омӯзиши кинетика ва механизми равандҳои оксидшавии хӯлаҳоро дар ҳолати саҳт, қонунҳои муқарраршудаи тағирёбии характеристикаҳои анодиро таҳлил карда, дар асоси хӯлаҳои рӯҳӣ-алюминийи Zn5Al ва Zn55Al бо титану сирконий таркибҳои хӯлаҳои нави рӯҳ бо титан ва сирконий ихтироъ кардааст.

Мақсади тадқиқоти муаллиф ин кор карда баромадани таркиби оптималии хӯлаҳои рӯҳӣ-алюминийи Zn5Al ва Zn55Al бо титану сирконий мебошад, ки ҳамчун рӯйпӯши анодӣ барои аз зангзанӣ муҳофизат кардани иншоотҳо ва конструкцияҳои металлӣ, маҳсусан конструкцияҳои пулодӣ пешбинӣ шудаанд.

Ҳангоми ичрои рисолаи номзадӣ Аминов Ф.М. маҳорати таҳлил ва муҳокимаи натиҷаҳои таҷрибaviro нишон дод, ки аз рӯи натиҷаҳо 5 мақола дар маҷаллаҳои тавсиякардаи Комиссияи олии аттестаціонии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон – «Бюллетени политехникии ДТТ ба номи акад. М.С. Осимӣ», «Паёми донишгоҳи давлатии технология ва дизайн»-и ш.Санкт-Петербург, “Паёми донишгоҳи политехникии милии тадқиқотӣ”-ш. Перм, “Паёми донишгоҳи технологӣ” ва ҳамчун ҳаммуаллиф соҳиби 2 патенти хурди Ҷумҳурии Тоҷикистон № TJ 920 ва № TJ 1300 оид ба «Хӯлаи рӯҳӣ-алюминий» гардид. Ба маълумотҳои таҷрибавии ба даст овардаи Аминов Ф.М. албатта, бовар кардан мумкин аст, зеро дар рафти кори тадқиқотии ҳуд дар соҳаи металлшиносӣ ва металлургияи хӯлаҳо

дениши чукур ва мунтазам гирифтааст. Бо шавқи зиёд ва масъулияти баланд кор мекунад.

Ҳангоми ичрои кор дар мавзӯи рисолаи номзадӣ Аминов Ф.М. миқдори зиёди адабиёти илмӣ-техникии хориҷӣ ва ватаниро таҳлил карда онҳоро дар боби таҳлили адабиёт ҷамъбаст намуд.

Дар ин асос метавон гуфт, ки номзади рисола қодир аст мустақилона масъалаҳои илмиро дар соҳаи маводшиносӣ ба миён гузорад ва корҳои илмӣ-тадқиқотиро ба таври мушаххас анҷом дихад. Дар ҷараёни ичрои кори рисолаи илмӣ Аминов Ф.М. ҳамчун мутахассиси баландиҳтисоси илмӣ-тадқиқотӣ дар соҳаи масолеҳшиносӣ ва металургияи ҳӯлаҳо ташаккул ёфтааст.

Арзёбии диссертация

Тибқи мақсад дар кори рисолаи номзадии Аминов Ф.М. вазифаҳои зерин ҳал карда шуданд:

- тадқиқоти хосиятҳои физикаи гармо, вобастагиҳои ҳароратии функцияҳои термодинамикии ҳӯлаҳои рӯҳӣ-алюминий Zn5Al ва Zn55Al бо титан ва сирконий ҷавҳаронидашуда;
- қонуниятҳои тағйирёбии параметрҳои энергетикӣ ва кинетикии раванди оксидшавии ҳӯлаҳои рӯҳӣ-алюминий Zn5Al ва Zn55Al бо титан ва сирконий ҷавҳаронидашуда;
- механизми оксидшавии ҳӯлаҳои рӯҳӣ-алюминий дар ҳолати саҳт;
- тағйирёбии тавсияҳои анодии ҳӯлаҳои рӯҳӣ-алюминий Zn5Al ва Zn55Al бо титан ва сирконий ҷавҳаронидашуда вобаста аз муҳити NaCl ва миқдори иловай ҷавҳарӣ;
- таркиби оптималии ҳӯлаҳои рӯҳӣ-алюминий бо титан ва сирконий омехташуда таҳия карда шуд, ки бо патентҳои хурди Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳифз шудаанд.

Натиҷаҳои тадқиқоти рисолаи номзадии Аминов Ф.М.-ро дар корхонаҳои Вазорати саноат ва технологияи нави Ҷумҳурии Тоҷикистон, университетҳои профилҳои металургӣ ва химиявӣ дар равандҳои таълим истифода бурдан мумкин аст.

Рисолаи пешниҳодшудаи Аминов Фирӯз Мирраҳимовиҷ дар мавзӯи: “Таъсири титан ва сирконий ба хосиятҳои ҳӯлаи рӯҳии Zn5Al ва Zn55Al” ба самти тадқиқотии шиносномаи ихтисоси 05.02.01 – Маводшиносӣ (05.02.01.02-саноати мошинсозӣ саноати мошинсозӣ) дар бандҳои зерин мувофиқат менамояд:

б.1. Тадқиқотҳои назариявӣ ва таҷрибавии алоқаи фундаменталии таркиб ва сохтори мавод бо маҷмӯи хосиятҳои физикӣ-механикӣ ва корфармой бо мақсади таъмини эътиимоднокӣ ва дарозумрии маводҳо ва маснуотҳо; б.2. Муқаррар намудани қонуниятҳо дар равандҳои физикӣ-химиявӣ ва физикӣ-механикӣ; б.3. Таҳияи асосҳои илмии интиҳоби маводҳо барои хосиятҳои додашуда дар шароити конкретии истеҳсол ва истифодаи маснуот ва конструксияҳо; б.4. Таҳияи равандҳои физикӣ-химиявӣ ва физикӣ-механикӣ ташаккул додани маводҳои нав, ки дорои хосиятҳои беназири фуксионалий, физикӣ-механикӣ, хосиятҳои корфармой ва технологӣ, арзиши оптимальӣ ва тозагии экологӣ мебошанд; б.10. Кор карда баромадани роҳҳои баланд бардоштани тобоварӣ ба зангзании маводҳо дар шароити гуногуни кор; б.11. Таҳияи рӯйпушҳо барои таъинотҳои гуногун (мустаҳкамкунӣ, тобовар ба хурдашавӣ ва файраҳо) ва усулҳои идоракунии сифати онҳо.

Рисолаи номзадии Аминов Ф.М. тадқиқоти мукаммали илмӣ буда, дар дарки илмии хосиятҳои ҳӯлаҳои рӯҳӣ-алюминии Zn5Al, Zn55Al бо титан ва сирконий саҳми босазо мегузорад, ки дар он ҳалли масъалаҳое, ки барои маводшиносӣ заруранд, иборат мебошад. Аз ҷиҳати актуалий, навоварии илмӣ ва маҷмӯи натиҷаҳои бадастомада, рисолаи Аминов Ф.М. ба ҳамаи талаботи Комиссияи олии аттестацонии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба тартиби додани унвони илмии номзади илмҳои техникӣ аз рӯйи ихтисоси 05.02.01–Масолеҳшиносӣ (05.02.01.02 саноати мошинсозӣ) ҷавобғӯ буда, муаллифи он Аминов Ф.М. бешубҳа сазовори унвони номзади илмҳои техникӣ мебошад.

Номзади илмҳои техникӣ,
дотсент

Алиев Ч.Н.

Доктори илмҳои химиявӣ,
профессор,
академики АМИ Тоҷикистон

Ғаниев И.Н.

Имзои д.и.х., профессор,
академики АМИ Тоҷикистон Ғаниев И.Н.
ва н.и.т.дотсент Алиев Ч.Н.-ро тасдиқ менамоям

Сардори шӯбайи кадро
ва корҳои маҳсуси
ДТТ ба номи акад. М.С. Осими

Шарипова Д.А.